

Ivan Midžić
EkoTehnologija
— Posveta Kargo kultovima

**Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Dubrovnik
i Galerija Flora sa zadovoljstvom Vas pozivaju
na otvorenje izložbe Ivana Midžića EkoTehnologija
— Posveta Kargo kultovima 19. ožujka 2022. u 20 sati
u Galeriji Flora. Izložba se može pogledati do 29.
ožujka, svaki dan od 11 do 13, te od 16 do 20 sati.**

EkoTehnologija — Posveta Kargo kultovima

„Svaka je napredna tehnologija nerazlučiva od magije.”
— Arthur C. Clarke

Od samih početaka ljudi su svijet oko sebe objašnjavali i prema njemu se odnosili koristeći različite rituale i prakse poput magije, religije i znanosti, a granice među njima su nerijetko bile vrlo fluidne. Bilo da su kulture primitivne ili napredne, u međusobnom kontaktu ili ne, neki obrasci ponašanja su oduvijek zapanjujuće slični.

Primjerice, sve su imale potrebu ostaviti vizualni znak ili trag pa je umjetnost nešto što premošćuje prostor i vrijeme od početaka ljudskog postojanja do danas. Ona je najčešće bila u službi magijskih, religijskih pa čak i znanstvenih dogmi, ali povremeno je koristila isti jezik, simbole i metode kako bi progovarala o nečem drugom.

Radovi Ivana Midžića „EkoTehnologija – Posveta Cargo kultovima” su referenca na stvarne ljudske prakse, svojevrsni sociološko kulturni fenomen koji se pojavio još krajem 19. stoljeća, a riječ je o vjerskim pokretima koji su se pojavili kao oblik otpora kolonijalnoj vlasti s ciljem obnove društva i pribavljanja materijalnih dobara obrednim sredstvima. Utemeljeni su na vjerovanju u povratak duhova predaka koji će obespravljenim domorocima donijeti brodove natovarene luksuznim zapadnjačkim dobrima i okončati kolonijalnu vlast.

U praksi je to značilo da su izrađivali imitacije predmeta koje su koristili njihovi napredniji posjetitelji sa Zapada, primjerice radija od drveta, avione od slame ili piste od pijeska. Nisu razumjeli kako tehnologija zapravo radi pa su je pokušali ponovno stvoriti samo na temelju vanjskog izgleda. Ti predmeti nisu imali ni estetsku ni funkcionalnu vrijednost već su isključivo služili kao ritualni objekti. Iako nisu donosili očekivanu promjenu, domoroci su upali u zamku robne fetišizacije na čemu su izgradili čitavi novi sustav vjerovanja.

Prije nego pomislimo kako su primitivni i naivni bili u tim svojim vjerovanjima, sjetimo se da se cijela marketinška mašinerija zapravo temelji na uglavnom pogrešnim pretpostavkama da ćemo posjedovanjem određenih predmeta privući bogatstvo i sreću u svoje živote. S druge strane, kršćanska premisa se temelji na čekanju povratka spasitelja koji će okončati ovozemaljske patnje i vratiti rajski sklad na Zemlju. I to vjerovanje traje mnogo dulje od cargo kultova.

Kada Ivan Midžić reinterpreтира postupke tih plemena, njegova polazišna točka nije pogrešna interpretacija svijeta koja je rezultat pojednostavljenih vjerovanja. On ne pokušava prizvati duhove predaka ili bogove da nam okončaju muke. Umjetnik nas apsurdnošću tih električnih aparata i „gadgeta” izrezbarenih u drvu, koji su jalovi i nefunkcionalni i sami sebi svrha, poziva na aktivno promišljanje o tome koju ulogu tehnologija ima u našim životima. Ivan i ovdje, kao i u velikom broju svojih prijašnjih radova, propituje i ulogu umjetnika/umjetnosti u tom vrlo, novom svijetu te joj pridodaje/ odriče magijsku moć transformacije predmeta, prostora, a posljedično i čovjeka.

Primjerice, jedna od njegovih tvrdnji je da „EkoMotor” radi pomoću umjetničke energije koju transformira rad „EkoTransformatora” ili je stvara „EkoGenerator”. Na taj način definirana, umjetnička energija je ili perpetuum mobile koja sama sebe beskonačno pokreće, ili je riječ o imaginarnoj energiji koja ima placebo učinak – na nekoga djeluje, a na nekoga ne. Vjerujem da je ta dvosmislenost i provokacija također dio Ivanovog umjetničkog promišljanja.

I u drugoj seriji radova u nazivu koristi prefiks eko – „EkoKabel”, „EkoBušilica”, „EkoLampa” – ponovno aludirajući na sveprisutnost ekološke krize u javnom diskursu, ali je sam pristup nešto drugačiji. „Posveta Cargo kultovima” je potpuno rezultat Ivanovog umjetničkog rada, tesanja i rezbarenja u drvu (s izuzetkom „tabletića”), dok su eko predmeti zapravo „ready-made” objekti (tj. stvarni predmeti) čije je značenje promijenjeno njegovom intervencijom zamjene električnih kabela s užadi, čime im je ponovno oduzet smisao i funkcionalnost s namjerom da postanu umjetničke metafore jer su „najveće umjetničke metafore kada umjetničko djelo postaje metafora života, a život je preobražen.” (Arthur Danto)

U što Ivan preobražava život? U „eco-friendly” utopiju u kojoj nema potrošnje prirodnih resursa, u kojoj tehnologija isključivo radi na obnovljive izvore energije? Ili se gnuša takvih isključivosti smatrajući ih svojevrsnim „fašizmom” 21. stoljeća? Ni tu nam ne nudi jednoznačne odgovore. I pitanja i odgovori su negdje u rascjepu između stvarnosti i mašte, života i umjetnosti, utopije i distopije...

U svjetlu vrlo vjerojatnog slijeda događanja prema kojima će „ekološka kriza 21. stoljeća biti analogna dvama svjetskim ratovima kao katalizator ubrzanog tehnološkog razvoja (Yuval Noah Harari).”, Ivanovo rekontekstualiziranje primitivnih rituala u visokotehnološkom kontekstu služi kao pokušaj iznalaženja bar umjetničkih rješenja za tako složena pitanja. Umjetnik svojom „EkoTehnologijom” pokušava pridonijeti rješavanju problema ekološke krize na jednoj suptilnijoj, intuitivnoj razini vjerujući u transformativni potencijal umjetnosti, dok istovremeno odbija i život i umjetnost shvatiti previše ozbiljno.

Anita Kojundžić Smolčić

EcoTechnology — Dedication to Cargo Cults

“Any sufficiently advanced technology is indistinguishable from magic.”

– Arthur C. Clarke

From the beginning of time, people have been interpreting and treating the world around them using different rituals and practices such as magic, religion and science, and the boundaries among such phenomena have often been very fluid. Whether cultures are primitive or advanced, whether they are in contact with each other or not, some patterns of behavior have always been strikingly similar.

For example, each culture has had the need to leave a visual mark or trace. Consequently, art has become something that bridges space and time, from the beginnings of human existence to the present day. In the past, art was most often in the service of magical, religious and even scientific dogmas, but occasionally it used the same language, symbols and methods to talk out about something else.

Ivan Midžić's works “EcoTechnology – Dedication to Cargo Cults” are a reference to real human practices and sociological cultural phenomena that appeared back in the late 19th century. These were religious movements that emerged as a form of resistance to the colonial rule, with the aim of restoring the society and obtaining material goods by ceremonial means. They were based on a belief in ancestral spirits who would return one day and bring to the disempowered natives ships loaded with luxury Western goods and thus end the colonial rule.

In practice, this meant making replicas of objects used by their more advanced Western visitors, such as wood radios, straw planes or sand runways. The tribes didn't understand how the technology actually worked, so they tried to recreate it based only on their outside appearance. These objects had neither aesthetic nor functional value, but served exclusively as ritual objects. Although the objects did not bring about the expected change, the natives fell into the trap of commodity fetishization, on which they built a whole new belief system.

Before we think how primitive and naïve they were in these beliefs of theirs, let us remember that the whole marketing machine of today is actually based on predominantly erroneous assumptions that by owning certain objects we bring wealth and happiness into our lives. Moreover, the Christianity itself is based on waiting for the return of the savior who would end the sufferings of this world and restore the paradise harmony on Earth – and this belief lasts much longer than the ‘cargo cults’.

In reinterpreting the actions of the tribes, Ivan Midžić does not depart from the idea that this is a misconception of the world resulting from simplistic beliefs, nor is he trying to summon the spirits of the ancestors or gods to end our torment. On the contrary, drawing from the absurdity of the electrical appliances and gadgets carved in wood, which are unusable and dysfunctional, the artist invites us to actively reflect on the role technology plays in our lives. In this work, as well as in many of his previous works, Ivan examines the role of art and

artists in this brave new world of ours, adding or renouncing the magical power of transforming objects, space and, consequently, man.

For example, one of his ideas is that “EcoMotor” works on the artistic energy transformed by “EcoTransformer” or created by the “EcoGenerator”. The artistic energy defined in this way is either a perpetuum mobile that moves itself infinitely, or an imaginary energy that produces a placebo effect – some people respond to it, and some do not. I believe this ambiguity and thought-provoking idea is also part of Ivan’s artistic reflection.

Ivan uses the prefix “eco” in the following series of works as well – “EcoCable”, “EcoDrill”, “EcoLamp” – alluding again to the ubiquity of the environmental crisis in public discourse. Yet, the approach itself is somewhat different here. “Dedication to Cargo Cults” is entirely the result of Ivan’s artistic work, grinding and carving of wood (with the exception of the embroideries), while eco-objects are actually ready-made objects (i.e. real objects). Ivan alters the meaning of these ready-made objects by replacing the electrical cables with ropes, thus depriving them of their meaning and functionality and transforming them into metaphors of art – “because the greatest metaphors of art are those in which the spectator identifies himself with the attributes of the represented character: and sees his or her life in terms of the life depicted” (Arthur Danto).

So, into what does John transform life? He transforms it into an “eco-friendly” utopia, where there is no consumption of natural resources, where technology works using only the renewable energy sources. Or perhaps he dreads such exclusivities, seeing them as a form of the 21st century “fascism”? He doesn’t offer us an unequivocal answer here either. Questions and answers are somewhere in the rift between reality and imagination, life and art, utopia and dystopia...

In light of the plausible sequence of events according to which “the ecological crisis in the 21st century will be analogous to the two world wars in the 20th century in serving to accelerate technological progress” (Yuval Noah Harari), Ivan’s recontextualization of the primitive rituals into a high-tech surrounding is an attempt of finding artistic solutions to such complex issues. With his “EcoTechnology”, the artist tries to contribute to solving the problem of the ecological crisis on a more subtle, intuitive level, believing in the transformative potential of art, while at the same time refusing to take both life and art too seriously.

Anita Kojundžić Smolči

Ivan Midžić, rođen 6. travnja 1976. u Osijeku. Diplomirao kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi prof. Šime Vulasa 2002. godine. Magistrirao na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje u Ljubljani 2007. godine u klasi prof. Jože Baršija. Član HDLU Zagreb i HZSU-a. Oblikovanjem nakita se bavi od 2004. godine. Redovito izlaže na samostalnim i skupnim izložbama.

Ivan Midžić, born 6 April 1976 in Osijek. Graduated in sculpture from the Academy of Fine Arts in Zagreb, in the class of Prof. Šime Vulas, in 2002. He received his master's degree from the Academy of Fine Arts in Design in Ljubljana in 2007 in the class of prof. Joža Barši. Member of the HDLU Zagreb and HZSU. He has been designing jewelry since 2004. Midžić regularly exhibits his work at solo and group exhibitions.

HDLU
D U

Program financiraju
Grad Dubrovnik
i Ministarstvo kulture
Republike Hrvatske